

Patriarhul Ecumenic Bartolomeu: Omilie catehetică la începutul Sfântului și Marelui Post 2020

Patriarhia Ecumenică a făcut public mesajul Sanctității Sale Bartolomeu, Patriarhul Constantinopolului, adresat credincioșilor la începutul Sfântului și Marelui Post 2020.

În omilia sa catehetică, Patriarhul Bartolomeu subliniază că postul nu reprezintă un lucru impus din exterior, ci „o respectare voluntară a practicii bisericești, ascultare față de Tradiția Bisericii, care nu este o literă sterilă, ci o prezență vie și dătătoare de viață, o expresie permanentă a unității, sfințeniei, sobornicității și apostolicității Bisericii.”

Sanctitatea Sa scrie despre două moduri de postire, unul după bunul plac și altul în duh de comuniune, în Duhul Sfânt.

Patriarhul Ecumenic utilizează mesajul său ca invitație pentru tinerii ortodocși să participe la nevoința duhovnicească a Postului Mare pentru a-i experimenta

profunzimea antropologică și spiritul eliberator, pentru a înțelege că asceza ortodoxă este o cale a libertății și de împlinire existențială în contextul vieții binecuvântate din Biserică, al cărei nucleu este „vorbirea adevărului în iubire”.

Omilia catehetică a Patriarhului Ecumenic Bartolomeu la începutul Sfântului și Marelui Post 2020: text integral

Bartolomeu,

Din mila lui Dumnezeu

Arhiepiscop al Constantinopolului – Noua Romă și Patriarh Ecumenic,

Plenitudinii Bisericii,

Harul și pacea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos,

Împreună cu rugăciunea, binecuvântarea și iertarea noastră,

Să fie cu voi cu toți!

Înălțăm cântări de mulțumire Dumnezeului iubirii pentru că intrăm încă o dată în Sfântul și Marele Post, arena nevoițelor ascetice, a postului și înfrânării, a trezviei și atenției duhovnicești, a păzirii simțurilor noastre și a rugăciunii, a smereniei și a cunoștinței de sine.

Începem un nou și binecuvântat pelerinaj către Sfintele Paști, care „au deschis pentru noi ușile raiului”. În Biserică și ca Biserică, văzându-L pe Domnul slavei înviat, parcurgem împreună calea îndumnezeirii prin har care duce către bunătățile cerești „pregătite de Dumnezeu pentru cei ce-L iubesc pe El” (1 Corinteni 2:9).

În Biserică, acolo unde se împlinește „taina din veci” a iconomiei divine, toate lucrurile își au fundamentul teologic de neclătinat și o referință soteriologică pură. Întruparea lui Dumnezeu și îndumnezeirea omului sunt stâlpii credinței ortodoxe. Ne îndreptăm către destinația noastră veșnică în iubirea lui Hristos. Dumnezeul nostru, Care este „întotdeauna cu noi”, nu poate fi niciodată redus la „o putere superioară” închisă în transcendent și în măreția atotputerniciei sau sfințeniei sale.

În schimb, El este Cuvântul lui Dumnezeu mai înainte de veci, Care „a luat asupra Sa chipul nostru” pentru a invita omenirea la comuniunea sfințeniei Sale, a libertății adevărate. Omul, care dintru început „a fost cinstit cu libertatea”, este chemat să accepte de bună voie acest dar dumnezeiesc. În taina divino-umană a mântuirii, sinergia noastră funcționează ca o mărturie în lume a binecuvântării pe care am trăit-o – „Ce ai, pe care să nu-l fi primit?” (1 Corinteni 4:7) – prin iubirea față de „fratele”.

Sfântul și Marele Post este prin excelență o perioadă de trăire a acestei libertăți oferite de Hristos. Postul și asceza nu compun o disciplină impusă din exterior, ci o

respectare voluntară a practicii bisericești, ascultare față de Tradiția Bisericii, care nu este o literă sterilă, ci o prezență vie și dătătoare de viață, o expresie permanentă a unității, sfințeniei, sobornicității și apostolicității Bisericii.

Limbajul teologiei și imnografiei vorbește despre „tristețea înveselitoare” și „primăvara postului”. Aceasta pentru că asceza autentică este întotdeauna plină de bucurie, primăvărarică și strălucitoare. Ea nu cunoaște dualism sau diviziune; ea nu subestimează viața sau lumea. „Asceza depresivă” care duce la o „ariditate a firii umane” nu are nimic de a face cu duhul Ortodoxiei, în care viața ascetică și spiritualitatea se hrănesc din bucuria Învierii. În acest sens, postul și asceza conțin o propunere alternativă de viață în fața falsului paradis promis al eudemonismului și pesimismului nihilist.

Un alt element esențial al spiritualității ascetice ortodoxe este caracterul ei social. Dumnezeu credinței noastre este „cel mai social Dumnezeu”, „un Dumnezeu al relațiilor”. S-a spus pe bună dreptate că Sfânta Treime este „negarea singurătății”.

Individualizarea mântuirii și evlaviei, transformarea ascezei într-o realizare individuală trec cu vederea esența trinitară a evenimentului eclezial. Atunci când postim pentru noi înșine și după propriul nostru plac, atunci postirea nu exprimă duhul tradiției ortodoxe. Spiritualitatea este prezența dătătoare de viață a Duhului Sfânt, Care este mereu „un duh de comuniune”. Viața duhovnicească ortodoxă adevărată se referă la dimensiunea eclezială a existenței noastre și nu la un fel de „împlinire de sine spirituală”.

Aderând la consacrarea acestui an de către Sfânta și Marea Biserică a lui Hristos „reînnoirii pastorale și grijii cuvenite pentru tinerii noștri”, chemăm tinerii noștri ortodocși să participe la nevoința duhovnicească a Postului Mare pentru a-i experimenta profunzimea antropologică și spiritul eliberator, pentru a înțelege că asceza ortodoxă este o cale a libertății și de împlinire existențială în contextul vieții binecuvântate din Biserică, al cărei nucleu este „vorbirea adevărului în iubire”.

Tineretul nostru ortodox este chemat să descopere caracterul holistic al postului, care este lăudat în Triod ca „începutul nevoințelor duhovnicești”, ca „hrană pentru suflet”, ca „maică a tuturor bunătăților și virtuților”. Postul nu este o simplă abținere de la unele mâncăruri, ci o luptă împotriva iubirii de sine și auto-suficienței, o sensibilitate față de aproapele nostru aflat în suferință și un răspuns tangibil de ajutor. Este o folosire euharistică a creației, o împlinire existențială, o comuniune de viață și solidaritate. Asceza, postul, rugăciunea și smerenia transmit mireasma și lumina Învierii, de la care își primesc semnificația și direcția.

Ca o chintesență a vieții bisericești și în orientarea sa eshatologică, Învierea leagă inseparabil viața ascetică de Dumnezeiasca Euharistie, taina pregustării bucuriei de negrăit a Împărăției Tatălui și a Fiului și a Duhului Sfânt.

Faptul că Dumnezeiasca Euharistie este menținută ca centru al vieții în Biserica Ortodoxă se asociază cu faptul că Învierea este fundamentul credinței noastre și orizontul strălucitor al spiritualității noastre ascetice precum și al bunei noastre mărturii în lume.

Cu aceste gânduri, cu smerenie, invocăm asupra voastră a tuturor mila și binecuvântarea Dumnezeului iubirii, pentru ca să parcurgem cursa Sfântului și Marelui Post cu inimă evlavioasă, să ajungem mântuitoarele Pătimiri ale lui Hristos Dumnezeul nostru și, slăvindu-l îndelungă răbdarea Sa cea de negrăit, să strălucim întru sărbătoarea Învierii Sale celei luminoase care ne duce de la moarte la viață veșnică.

Sfântul și Marele Post 2020

Al vostru fierbinte rugător către Dumnezeu,
Bartolomeu al Constantinopolului

basilica.ro